

EMIL KOPŠO – ČLOVEK S VEĽKÝM SRDCOM

Pred dvadsiatimi rokmi, 29. apríla 1989 sa zavŕšilo dielo profesora Ing. Emila Kopšu, CSc. Zomrel nečakane v 54. roku svojho života /1935 – 1989/. Odišiel náhle a rýchlo tak, ako celý život pracoval. Človek si stretnutie s majestátom smrti, čas odchodu do večnosti nevyberá. Preto môžeme dnes už túto skutočnosť len konštatovať. Rodák z Pruského, absolvent Obchodnej akadémie v Trenčíne, absolvent Vysokej školy ekonomickej v Bratislave. Po krátkom období praxe v podniku Čedok sa zamestnal na Vysokej škole ekonomickej v Bratislave a jej zostal verný až do smrti. Pôsobil ako pedagóg na katedre cestovného ruchu a spoločného stravovania, kde sa aj kvalifikoval. S odstupom rokov chceme pripomenúť jeho dielo.

Svoj teoretický odkaz zanechal nasledovníkom v prácach, ktorými osvedčoval svoju vedeckú a pedagogickú kvalifikáciu. Štúdium vedeckej ašpirantúry ukončil obhajobou dizertačnej práce na tému „Možnosti účinného rozvoja materiálno-technickej základne cestovného ruchu v Nízkych Tatrách“ v roku 1969 /VŠE, Bratislava 1969/ a získal vedeckú hodnosť kandidáta ekonomických vied. Na docenta sa habilitoval v roku 1971 obhajobou práce na tému „Potenciálne podmienky prostredia a ich vplyv na rozvoj materiálno-technickej základne cestovného ruchu“ /VŠE, Bratislava 1971/. V roku 1979 bol vymenovaný za vysokoškolského profesora. Vo svojej vedeckej práci sa venoval najmä otázkam ekonomiky a geografie cestovného ruchu, osobitne problémom materiálno-technickej základne cestovného ruchu. Svoje teoretické skúsenosti publikoval s kolektívom spoluautorov vo vysokoškolských učebniciach, a to Ekonomika cestovného ruchu – národohospodárske otázky /SPN, Bratislava 1979/, Ekonomika cestovného ruchu /SPN, Bratislava 1985/ a Materiálno-technická základňa cestovného ruchu a spoločného stravovanie /SPN, Bratislava 1989/. Ako priekopník vyučovania geografie cestovného ruchu na Vysokej škole ekonomickej v Bratislave publikoval viaceré vysokoškolské skriptá z geografie cestovného ruchu a viedol kolektív autorov, ktorí vypracovali vysokoškolskú učebnicu Geografia cestovného ruchu /SPN, Bratislava 1992/, ktorej knižného vydania sa už nedožil.

Profesor Emil Kopšo zostane pre súčasníkov aj neúnavným organizátorom. V roku 1973 ho vedenie VŠE ako prodekana Obchodnej fakulty VŠE poverilo budovaním jej detašovaného pracoviska v Banskej Bystrici, z ktorého mala vzniknúť fakulta ako príspevok VŠE k pripravovanému založeniu Univerzity SNP v Banskej Bystrici.

Z detašovaného pracoviska vznikla 17. Februára 1977 Fakulta ekonomiky služieb a cestovného ruchu ako piata fakulta Vysokej školy ekonomickej v Bratislave, ktorej sa stal prvým dekanom. Založenie univerzity v Banskej Bystrici sa časom odsúvalo a stalo sa tak až v roku 1992. Zákonom SNR č. 139 z 29. Februára 1992 sa rozhodlo, že Vysoká škola ekonomická v Bratislave sa 30. Júna 1992 rozdelí na Vysokú školu ekonomickú v Bratislave a Vysokú školu ekonomiky a služieb a cestovného ruchu so sídlom v Banskej Bystrici, ktorá vznikne z dovtedajšej Fakulty ekonomiky služieb a cestovného ruchu a Pedagogickej fakulty v Banskej Bystrici. Vysoká škola ekonomiky služieb a cestovného ruchu vstúpila do UMB ako jej ekonomická fakulta. Zavrhli sa tak predstavy vedenia Vysokej školy ekonomickej v Bratislave, ktorá už v 60tych rokoch chcela v Banskej Bystrici zriadiť fakultu, ako budúci vklad do pripravovanej univerzity, ako aj poslanie, ktoré na seba prevzal v roku 1973 profesor Emil Kopšo.

Ekonomická fakulta UMB sa hlási k tradíciám fakulty, ktorú zakladal, žije plnohodnotným životom vysokoškolskej vedeckej a pedagogickej inštitúcie. Jej organizátor a budovateľ sa nedočkal naplnenia cieľa, kvôli ktorému prišiel v roku 1973 do Banskej Bystrice. Dnes Ekonomická fakulta počtom študentov patrí k najväčším na UMB a pripravuje odborníkov ekonómov - manažérov pre hospodárstvo Slovenskej republiky v odboroch cestovný ruch, ekonomika a riadenie podniku, verejná ekonomika a správa, financie, bankovníctvo a investovanie a v rozličných formách štúdia.

S menom profesora Emila Kopšu sa spája nielen vedecká a organizátorská činnosť, ale aj hlboká ľudská dimenzia. Dokázal premieňať ciele na činy. Na to, aby to dosiahol, obklopoval sa mladými, invenciou obdarenými a tvorivými ľuďmi. A čo je azda najdôležitejšie, nesmierne im dôveroval, vedel presviedčať a získavať. Niekedy bol dosť impulzívny a výbušný vo svojom prejave, ale práve tým bol ľuďom blízky. Vedel nielen hovoriť, ale aj vypočuť druhého a uznať jeho argumenty. Podporoval snaženie svojich spolupracovníkov, utváral priestor ich konania. Len ťažko niesol útoky neprajníkov na prácu mladého formujúceho sa vysokoškolského kolektívu. Úprimný bol jeho vzťah k študentom, ktorým venoval pozornosť nielen ako učiteľ, ale aj ako priateľ, ktorý vie pochopiť i poradiť. Riešeniu problémov študentov prikladal veľký význam a tak ich získaval pre zodpovedné konanie.

Začiatkom roku 1989 bol na tvorivej dovolenke. Pracoval na doktorskej dizertačnej práci, ktorá zostala nedokončená. Smrť preťala prúd života a náhle dokončila jeho dielo. V našich spomienkach zostal veselý, priamy, ľudský prajný človek. Jeho odkaz naplníme so ct'ou, podľa miery svojich schopností, možností a odvahy, ktorá jemu nikdy nechýbala.

prof. Ing. Marian Gúčik, PhD.